

ПрАТ “ВНЗ “МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ”

Навчально-науковий інститут права імені князя Володимира Великого

Кафедра правоохоронної та антикорупційної діяльності

Затверджую:
Директор Навчально-наукового
інституту права ім. князя
Володимира Великого

Микола ЗУБРИЦЬКИЙ
“_____” 2025 р.

Схвалено на засіданні кафедри
правоохоронної та антикорупційної
діяльності
Протокол №1 від 28 серпня 2025 р.
Завідувач кафедри

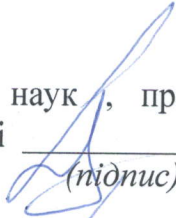
Володимир ЗАРОСИЛО

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ»

Спеціальності:	К9 Правоохоронна діяльність
Освітнього рівня:	другий (магістерський) рівень
Освітньої програми:	Правоохоронна діяльність
Спеціалізація:	_____

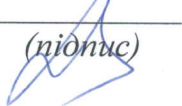
Розробник силабусу навчальної дисципліни:

Заросило Володимир Олексійович – доктор юридичних наук, професор
завідувач кафедри правоохоронної та антикорупційної діяльності

(підпис)

Викладач:

Заросило Володимир Олексійович - доктор юридичних наук, професор завідувач
кафедри правоохоронної та антикорупційної діяльності

(підпис)

Силабус розглянуто на засіданні кафедри правоохоронної та антикорупційної
діяльності

Протокол № 1 від 28 серпня 2025 р.

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Актуальні проблеми забезпечення антикорупційної діяльності
Шифр та назва спеціальності	К9 Правоохоронна діяльність"
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова
Кількість кредитів і годин	4 кредитів /120 год Лекції : 26 Семінарські заняття: 14 Самостійна робота студентів: 80
Терміни вивчення дисципліни	3 семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	іспит
Сторінка дисципліни на сайті	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-prava/kafedra-pravooohoronnoyu-diyalnisty/silabusi11.html

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація

	Заросило Володимир Олексійович
	Доктор юридичних наук
	професор
	Завідувач кафедри правоохоронної та антикорупційної діяльності
Дисципліни, які викладає НПП	Кримінальне право, Інформаційно-аналітичне забезпечення правоохоронної діяльності, Антикорупційне право, Міжнародне кримінальне право, Криміналістика
Напрями наукових досліджень	Система і структура судочинства та судоустрою, Система забезпечення правоохоронної діяльності, Судові та правоохоронні органи України. Судові та правоохоронні органи зарубіжних країн
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	ORCID: https://orcid.org/0000-0002-9572-7530 Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=ZyTBcdgA-AAAJ&hl=uk
Контактна інформація викладача:	
E-mail:	Kaf.prd.409@gmail.com
Контактний тел.	490-95-02
Телефон кафедри	490-95-21
Портфоліо викладача на	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-

Анотація курсу. Навчальна дисципліна «Актуальні проблеми забезпечення антикорупційної діяльності» є одним із обов'язкових освітніх компонентів, який передбачає ознайомлення студентів з системою концептуальних положень у сфері антикорупційної діяльності, як самостійної галузі права, з системою органів, які здійснюють заходи щодо запобігання і протидії корупції, а також різноманітними аспектами діяльності нових антикорупційних органів

Вивчення дисципліни «Актуальні проблеми забезпечення антикорупційної діяльності» дасть можливість здобувачам вищої освіти засвоїти основні напрями антикорупційної діяльності, правильно тлумачити й застосовувати нормативно-правові документи у своїй професійній діяльності, грамотно оцінювати юридичні факти та вільно орієнтуватися у правовому полі, розуміти сутність антикорупційної політики держави

Зазначена дисципліна додаткового сприятиме розвитку аналітичного правового мислення та формуванню високого рівня професійної правосвідомості у здобувачів вищої освіти, які є необхідними при вирішенні практичних задач в їх майбутній професійній діяльності у сфері права.

Предмет вивчення дисципліни – сукупність правовідносин, які виникають у сфері здійснення антикорупційної діяльності держави а також у сфері діяльності антикорупційних органів. Водночас до предмету дисципліни входять питання організації роботи нових антикорупційних органів та виконання законодавства у сфері запобігання і протидії корупції

Метою освітнього компонента є отримання здобувачами вищої освіти знання системи концептуальних положень антикорупційного права та системи діяльності антикорупційних органів, сучасних досягнень в галузі співробітництва у боротьбі з корупційною злочинністю; формування практичних умінь і навичок правильного тлумачення та застосування нормативно-правових актів щодо запобігання і протидії корупції ; формування практичних навичок кваліфікації корупційних кримінальних правопорушень ; вироблення навиків аналітичного мислення та критичного осмислення теоретичних та практичних проблем протидії корупційним правопорушенням

Основними **завданнями** вивчення освітнього компонента є:

- 1) формування знань про закономірності розвитку антикорупційного законодавства в Україні та його недоліків на сучасному етапі
- 2) набуття здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу при оцінці основоположних понять законодавства щодо запобігання і протидії корупції, навчальної та монографічної літератури а також міжнародних документів у сфері корупційних правопорушень ;
- 3) формування навичок застосування норм та інститутів антикорупційного права, аналізу правових проблем та обґрунтування правових позицій при вирішенні аналітичних завдань та практичних казусів;
- 4) розвиток правової свідомості та формування правової культури.

Пререквізити навчальної дисципліни. «Актуальні проблеми кримінального процесу», «Актуальні проблеми розслідування кримінальних правопорушень», «Актуальні проблеми механізму захисту прав людини».

Постреквізити навчальної дисципліни. «Адміністративне право», «Криміналістика», «Кримінально - виконавче право».

Програмні компетентності

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері правоохоронної діяльності та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
Спеціальні компетентності	СК1. Здатність брати участь у розробленні та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності. СК2. Здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості, суспільства, держави в межах виконання своїх посадових обов'язків. СК3. Здатність виявляти та аналізувати причини та умови, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, вживати заходи для їх усунення. СК10. Здатність аналізувати, оцінювати й застосовувати сучасні інформаційні технології під час рішення професійних завдань. СК14. Здатність здійснювати контроль та координацію забезпечення умов дотриманням дозвільної системи та адміністративного нагляду. СК15. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення адміністративних і кримінальних правопорушень, заходів, спрямованих на усунення загроз приватним та публічним інтересам людини й держави.

Результати навчання	РН1. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців; зокрема, під час публічних виступів, дискусій, проведення занять. РН4. Узагальнювати практичні результати роботи і пропонувати нові рішення, з урахуванням цілей, обмежень, правових, соціальних, економічних та етичних аспектів. РН5. Аналізувати умови і причини вчинення правопорушень, визначати шляхи їх усунення. РН7. Оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт у процесі управління правоохоронним підрозділом в різних умовах обстановки, а також розробляти відповідні аналітичні та інформаційні матеріали, робити усні та письмові звіти та доповіді. РН11. Розробляти та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності. РН13. Відшуковувати необхідну інформацію в спеціальній літературі, базах даних, інших джерелах інформації, аналізувати та об'єктивно оцінювати інформацію. РН15. Модифікувати основні методи та засоби забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки та порядку. РН16. Використовувати сучасні методи і засоби системного аналізу, імітаційного моделювання, збирання та оброблення інформації для аналізу варіантів і прийняття рішень при виконанні професійних завдань РН19. Аналізувати обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати розвиток дій правопорушників, вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення правопорушень.
---------------------	---

Зміст навчальної дисципліни.

1. Історія виникнення корупційних правопорушень та сучасний стан корупції в Україні
2. Загальні положення законодавства про запобігання і протидію корупції, антикорупційне законодавство
3. Загальні напрями реалізації антикорупційної політики
4. Система суб'єктів запобігання і протидії корупції їх функції

5. Основні напрями запобігання і протидії корупції
6. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів
7. Дотримання правил етичної поведінки
8. Фінансовий контроль при проведенні заходів з запобігання і протидії корупції
9. Захист викривачів
10. Відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення та усунення їх наслідків
11. Запобігання корупції в органах влади: сучасний стан та перспективи
12. Формування негативного ставлення до корупції
13. Міжнародне співробітництво у сфері запобігання і протидії корупції

Технічне обладнання та/або програмне забезпечення. В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, бібліотека, мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення аудиторних занять з елементами презентації. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

Форми та методи контролю.

Іспит проводиться в письмовій та усній формі: до завдання входять 3 теоретичних питання.

Загальна підсумкова оцінка (в балах) = результати поточної роботи + результати іспиту.

Система оцінювання та вимоги

№ тем	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	Загальна сума балів
Робота на сем. занятті	2			2		2		2		2	2	2		14
Самост. робота	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	39

Підсумкове оцінювання	Сума балів за семінари	Сума балів за самостійні роботи	Модульна контрольна робота	Сума балів за екзамен	Загальна сума
	14	39	7	40	100

*Робота на семінарському занятті оцінюється у 2 бали.

Види робіт передбачених на семінарському занятті:

- експрес-опитування;
- опитування за темою заняття;
- тест;
- виконання практичного завдання;
- розв'язання задач;
- презентації студентів.

**** Самостійна робота студента передбачає підготовка до аудиторних занять шляхом опанування матеріалів лекції, вивчення базової і додаткової літератури, періодичних видань, Інтернет - джерел та судової практики, підготовка юридичних документів. Оцінюється в 3 бали.**

*****Модульний контроль здійснюється у вигляді тестування.**

Студентами пропонуються тестові завдання у кількості 7 питань.

Види тестових завдань:

- З вибором однієї правильної відповіді з наведених варіантів;
- З вибором кількох правильних відповідей;

Критерії оцінювання: виконання тестових завдань – максимум 7 балів.

Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<https://drive.google.com/file/d/1ENRncPY-dU2qLke7awVKn1OdfG88Hg8D/view>).

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЕСТ8	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу. Курс «Актуальні проблеми забезпечення антикорупційної діяльності» (для магістрів) передбачає засвоєння та дотримання принципів етики та академічної доброчесності, зокрема орієнтації на запобігання плагиату у будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді та презентації мають бути оригінальними та авторськими, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на першоджерела.

Оцінювання здобувача освіти орієнтована на отримання балів за активність на семінарських заняттях, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички за, які можуть бути за рішенням викладача нараховані додаткові (бонусні) бали. Відсутність на лекції не відпрацьовується, оскільки теми та питання лекцій і семінарських занять співпадають. Відсутність на семінарському занятті

відпрацьовується. Відпрацювання семінарського заняття за рішенням викладача може здійснюватися у формі опитування, тестування, виконання практичного завдання, розв'язання задачі з відповідної теми.

На встановленому за розкладом занятті проводиться основна форма поточного контролю у вигляді письмової модульної роботи. Результат модульної роботи для студента, який не з'явився на контрольний захід, є нульовим. У такому разі, студент має можливість повторно скласти іспит роботу лише у разі перескладання курсу «Актуальні проблеми забезпечення антикорупційної діяльності».

Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для екзамену
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Методичне забезпечення навчальної дисципліни.

1. Навчальний посібник «Судочинство та судоустрій в Україні» посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого співавторство. «Видавництво Людмила» 2020 - 196 с
2. Юридичний механізм захисту прав людини: посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: "Видавництво Людмила", 2021.172 с.

3. Прокуратура України посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: “Видавництво Людмила”, 2022. 119 с.
5. Правоохоронна діяльність в Україні посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: “Видавництво Людмила”, 2022. 119 с.
6. Національна поліція України посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: “Видавництво Людмила”, 2022, 188 с.
7. Національне агентство з питань запобігання корупції посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: “Видавництво Людмила”, 2022, 136 с.
8. Державна прикордонна служба України як правоохоронний орган спеціального призначення посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: “Видавництво Людмила”, 2023, 168 с.
9. Національне антикорупційне бюро України посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: “Видавництво Людмила”, 2022, 168 с.
10. Служба безпеки України посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: “Видавництво Людмила”, 2022, 128 с.

Рекомендовані джерела інформації :

Нормативна

1. Конституція України: від 28 червня 1996 р.
URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2-%D1%80>.
2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_004
3. Про запобігання корупції Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 49, ст.2056

4. Про Національне антикорупційне бюро: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1698-VII Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 47, ст.2051
5. Про затвердження Положення про Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру Генеральної прокуратури України: наказ Генерального прокурора України від 12 квітня 2016 року № 149 Електронний ресурс Режим доступу http://www.cct.com.ua/2016/12.04.2016_149.htm
6. Про адвокатуру і адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076 – VI Відомості Верховної Ради, 2013, № 27, ст.282
7. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. Т.1 / О.М. Бандурка, Є.М. Блажівський, Є.П. Бурдоль та ін. За заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, А.В. Портнова. – Х.: Право, 2012. – 768 с.
8. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1697-VII (офіц. текст) - К., Паливода А.В., 2014 – 112 с.
9. Про Державне бюро розслідувань Закон України від 12 листопада 2015 року № 794-VIII Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 6, ст.55
10. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за корупційні правопорушення Закон України від 7 квітня 2011 року N 3207-VI Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, N 41, ст.414
11. Про затвердження Державної антикорупційної програми на 2023-2025 роки Постанова Кабінету Міністрів України від 4 березня 2023 року № 220
12. Про засади державної антикорупційної політики на 2021-2025 роки <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2322-20#n8>
13. Цивільна конвенція Ради Європи «Про боротьбу з корупцією»: 1999 року https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_102#Text
14. Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією (ETS 173) Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2007, N 47-48
15. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2007, N 49
16. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23 лютого 2006 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3477-15>.
17. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 року // Права людини. міжнародні договори України, декларації, документи. – К., 1992. – С.18-24.
18. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16 грудня 1966 року // Права людини. Міжнародні договори України, декларації, документи. – К., 1992. – С.36-62.
19. Кримінальний кодекс України зі змінами та допов. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
20. Постанови Пленуму Верховного Суду України у кримінальних справах / упоряд. В.В. Рожнова, А.С. Сизоненко, Л.Д. Удалова. – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2011. - 456 с.

21. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23 грудня 1993 р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3781-12#Text>
22. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02 червня 2016 року <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>
23. Про Конституційний Суд України: Закон України від 13 липня 2017 р <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19#Text>
24. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві: Закон України від 23 грудня 1993 р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3782-12#Text>
25. Про прокуратуру: Закон України 14 жовтня 2014 р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>
26. Інструкція з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні: Затверджено наказом Міністерства внутрішніх справ України 07.07.2017 № 575 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17#Text>
27. Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів: Закон України від 10.11.2015 р. № 772-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/772-19#Text>
28. Про Вищий антикорупційний суд: Закон України від 07.06.2018 р. № 2447-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2447-19#Text>
29. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 06.12.2019 № 361-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>
30. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015р. № 889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1682-18#Text>
Про очищення влади: Закон України від 16.09.2014 № 1682-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1682-18#Text>
31. Постанова Кабінету Міністрів України від 13 червня 2000 р. № 950 «Про затвердження Порядку проведення службового розслідування стосовно осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування».
32. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року №265 «Про затвердження Державної програми щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційної стратегії) на 2015 - 2017 роки».
33. Постанова Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2016 року №65 «Про затвердження Правил етичної поведінки державних службовців».
34. Закон України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю» від 30 червня 1993 року №3341-XII.
35. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо приведення національного законодавства у відповідність із

стандартами Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією» від 18 квітня 2013 року №221-VII (зміни до ст.ст. 354, 368, 369, 370 КК України).

36. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за корупційні правопорушення» 7 квітня 2011 року №3207-VI.

37. Наказ Міністерства юстиції України від 23 червня 2010 року №1380/5 «Про затвердження Методології проведення антикорупційної експертизи проектів нормативно-правових актів».

38. Закон України «Про звернення громадян» від 2 жовтня 1996 року №393/96-ВР.

39. Закон України «Про доступ до публічної інформації» від 13 січня 2011 року №2939-VI.

Основна

1. Настільна книга з розбудови доброчесної організації Національне агентство з питань запобігання корупції – 2024 – 47 с. https://wiki.nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2024/nastilna_knyga_z_rozbudovy_dobrochesnosti.pdf

2. Збірник основних нормативних документів у сфері запобігання і протидії корупції: посібник для закладів вищої освіти /Укладачі доктор юридичних наук, професор В.О. Заросило, доктор юридичних наук, доцент І.В. Сервецький, кандидат юридичних наук Сорокіна Л.В.. Київ: «Видавництво Людмила», 2022. 604 с.

3. Національне агентство з питань запобігання корупції посібник для закладів вищої освіти за заг. редакцією доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: «Видавництво Людмила», 2022. 120 с.

4. Національне антикорупційне бюро України посібник для закладів вищої освіти / за заг. редакцією доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: «Видавництво Людмила», 2022. 168 с

1. Баришніков В.М. Запобігання та протидія корупції у підрозділах державної служби зайнятості : навч.-метод. посіб. /В.Н. Баришніков. К. :ІПК ДСЗУ, 2020. - 124 с.

2. Банчук О. Запобігання і протидія корупції в органах місцевого самоврядування: практ. посіб. / О. Банчук / Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні» DESPRO. - К.: ТОВ «СОФІЯ - А», 2022. - 88 с.

3. Болдуєва О.В. Заходи протидії корупції в аудиті фінансової звітності суб'єктів фондового ринку України / О.В. Болдуєва // Держава та регіони. Сер. Економіка та підприємництво. - 2011. - Вип. 5. - С. 15-20.

4. Боротьба з корупцією: елементи системи державної непідкупності [Текст] / Джемі Поуп ; [пер. з англ. Ю. Ведмідь] ; Всеукр. молодіж. орг. "Молодь проти корупції". - Рівне : Планета-друку, 2011. - 488 с.

5. Бубало, О. Про деякі нововведення в антикорупційному

законодавстві України / О.Бубало // Вісник ДСУ. - 2011. - № 3. - С. 85 - 88.

6. Гринчак О. О. Проблеми подолання корупції в Україні / О. О. Гринчак // Держава та регіони. Сер. Держ. упр. - 2011. - Вип. 4. - С. 18-23.

7. Дзвінчук, Д. Вивчення «ДНК» корупції - один із напрямів ефективної антикорупційної політики держави / Дзвінчук Д., Баран М. // Вісник ДСУ. - 2022. - № 3. - С. 32 - 37.

8. Запобігання та протидія проявам корупції (для працівників органів державної влади та місцевого самоврядування I-VII категорії посад) [Текст] : [посіб.] / Братель С. Г., Василевич В. В., Золотарьова Н. І. та ін. К. : Нац. акад. внутр. справ, 2022. - 376 с. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.naiu.kiev.ua/nniu_site/files/1/korrupt_2012.doc.

24. Клименко, Ніна. Щодо сутності корупції та антикорупційних судових експертиз / Ніна Клименко // Віче.-2012. - № 6. - С. 15 - 17.

25. Клименко, Наталія. Окремі аспекти відповідальності за порушення бюджетного законодавства в Україні / Наталія Клименко // Вісник НАДУ. - 2012.- №1. - С. 139 - 146.

26. Козіна, В. Невизначеність статусу посадових осіб місцевого самоврядування як передумова вчинення правопорушень у сфері службової діяльності / В. Козіна // Вісник ДСУ. - 2011. - № 3. - С. 25- 26.

31. Кравченко Т. А. Особливості формування комплексного механізму протидії корупції в органах місцевого самоврядування в Україні / Т. А. Кравченко // Держава та регіони. Сер. Держ. упр. - 2012. - Вип. 2. - С. 164-168.

32. Максимович Р.Л. Коментар Закону України "Про засади запобігання і протидії корупції" [Текст] / Р. Л. Максимович ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. - Л. : ЛьвДУВС, 2012. - 279 с.

33. Михненко, Анатолій. Антикорупційна політика держави як передумова суспільного розвитку / Анатолій Михненко // Актуальні проблеми державного управління: збірник наукових праць. - 2011. - випуск 3. - С. 179 - 182.

34. Невмержицький, Євген. Політико - правовий аналіз механізмів протидії зловживанням у державному апараті / Євген Невмержицький // Віче. - 2012.- С. 12 - 15.

35. Невмержицький С.В. Корупція в Україні: причини, наслідки, механізми протидії : моногр. / Є.В. Невмержицький ; Акад. прокуратури України. - К. : КНТ, 2008. - 368 с.

36. Перен, М. Запобігання корупції в системі політико-владних відносин сучасного українського суспільства / М. Перен, В. Ребало // Вісник НАДУ. - 2011. - № 4. - С. 191 - 200.

37. Посібник для державного службовця з питань запобігання корупційних діянь / уклад. С.М. Серьогін, О.Л. Молошна, В.В.Баштанник, О.А. Тертишна, Н.А. Липовська, І.І. Хожило, О.В.Антонова, В.В. Лола, І.В. Письменний, О.С. Петренко, С.С. Серьогін. - Д. : ДРІДУ НАДУ, 2019. - 136 с.

38. Практичний poradник для державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування з питань запобігання корупційних діянь відповідно до Закону України "Про засади запобігання та протидії корупції" [Текст] : [метод. рек.] / Нац. акад. держ. упр. При Президентіві України, Дніпропетр. регіон. ін-т держ. упр., Голов. упр. держ. служби України ; [уклад.: С. М. Серьогін та ін.]. - Д. : ДРІДУ НАДУ, 2021. - 213 с.

39. Романюк Б. В. Законодавство України та зарубіжних країн щодо протидії корупції. Міжнародний досвід боротьби з корупцією: монографія / Б. В. Романюк, О. Ю. Бусол; Рада нац. безпеки і оборони України, Міжвідом. наук.- дослід. центр пробл. боротьби з організованою злочинністю. - К. : ТОВ "Поліграф-Сервіс", 2019. - 627 с.

40. Савчук О. П. Корупція: багатоаспектність явища: навч. посіб. / О. П. Савчук, В. Л. Бабич, В. А. Бабич; Держ. податк. адмін. України. - Ірпінь, 2019. - 65 с.

41. Соловйов В. Теорія "раціонального злочину" як підґрунтя для антикорупційної політики / В.Соловйов // Вісник НАДУ - 2021.- № 4. - С.39 - 48

42. Сторожев С.В. Класифікація корупційних дій і методів боротьби з корупцією / С.В. Сторожев, Д.В. Каніболотський // Держава та регіони. Сер. Економіка та підприємництво . - 2011. - Вип. 6. - С. 107-113.

43. Фомін М.В. Корупція і тіньова економіка: політ економічний аспект: монографія / М. В. Фомін, В. В. Приходько, М. Г. Каптуренко, В. В. Кузьменко, І. Г. Мішина; ред.: М. В. Фомін; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. - Донецьк : ДонНУЕТ, 2012. - 332 с.

44. Чаркіна, Анастасія. Деякі питання стану хабарництва в судовій гілці влади та можливі шляхи його подолання / Анастасія Чаркіна // Віче. - 2012. - № 12. - С. 29 - 32.

45. Антикорупційна політика та запобігання корупції в публічному управлінні: навч. посібник /1. С. Бондар, В. Г. Горник, С. О. Кравченко, В. В. Кравченко. Київ: Вид-во Ліра-К, 2016. 192 с.

46. Білецький А. В. Участь громадськості в запобіганні корупційним злочинам в Україні: монографія. Харків : Право, 2018. 188 с.

8. Клименко О. М. Як звернутися до Європейського Суду з прав людини / Центр правових досліджень. К.: Видавець Фурса С. Я., 2006. 64 с. 12. Коруц У.З. Заборона пропаганди війни: міжнародно-правові засади: монографія. Одеса: Фенікс, 2023. 340
9. Мицик В. В. Права людини у міжнародному праві: міжнародно-правові механізми захисту: підручник для вузів. К., 2010. 557 с.
10. Совгиря О. В., Шукліна Н. Г. Конституційне право України. Повний курс: навч. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 556 с.
11. Фулей Т. І. Застосування практики Європейського суду з прав людини при здійсненні правосуддя: Науково-методичний посібник для суддів. Вид. 2-ге. випр., допов. Київ, 2015. 208 с.
12. Шуміло І. Міжнародна система захисту прав людини: навч. посіб. Київ: ФОП Голембовська О.О., 2018. 168 с.

Додаткові:

1. Загальна декларація прав людини. URL: https://zakon.rada.gov.ua/-laws/show/995_015#Text.
2. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права. URL: zakon.rada.gov.ua/go/995_043.
3. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права. URL: zakon.rada.gov.ua/go/995_042.
4. Всесвітня Декларація про забезпечення виживання, захисту і розвитку дітей. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_075.
5. Декларація про права осіб з інвалідністю. URL: https://zakon.rada.gov.ua/-laws/show/995_117#Text.
6. Європейська соціальна хартія (переглянута). URL: https://zakon.rada.gov.ua/-laws/show/994_062#Text.
7. Конвенція про права осіб з інвалідністю. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g71#Text.
8. Конвенція про статус біженців. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/-95_011#Text.

Веб-ресурси:

1. Офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй. URL: <http://un.org>
2. Офіційний сайт Ради Європи. URL: <http://coe.int>

3. Офіційний веб-сайт Європейського суду з прав людини. URL: <https://www.echr.coe.int/>
4. Національна парламентська бібліотека України. URL: <http://nplu.org/>
5. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
6. Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)». URL: <http://www.nau.ua>
7. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://portal.rada.gov.ua/>
8. Офіційний сайт Президента України. URL: <http://president.gov.ua>
9. Офіційний сайт Конституційного Суду України. URL: <http://ccu.gov.ua>
10. Практика Європейського суду з прав людини. Рішення. Коментарі. URL: <http://www.eurocourt.org.ua/>
11. Рішення Європейського суду з прав людини. URL: [http:// helsinki. org.ua/index.php?r=alb8](http://helsinki.org.ua/index.php?r=alb8).
12. Рішення Європейського суду з прав людини щодо України. URL: <http://www.coe.kiev.ua>